

Azərbaycan Respublikası
İqtisadi İslahatların Təhlili və
Kommunikasiya Mərkəzi

İXRAC İCMALI

Avqust 2024

www.ereforms.gov.az
info@ereforms.gov.az

**AZƏRBAYCAN BƏRPA OLUNAN ENERJİ SAHƏSİNDƏ MƏRKƏZİ
ASIYA ÖLKƏLƏRİ İLƏ SİX ƏMƏKDAŞLIQDA MARAQLIDIR.**

Azərbaycan bərpaolunan enerji sahəsində Mərkəzi Asiya ölkələri ilə sıx əməkdaşlıqda maraqlıdır. Bu ilin may ayında imzalanmış “Azərbaycan, Qazaxıstan və Özbəkistanın enerji sistemlərinin birləşdirilməsi üzrə Əməkdaşlıq Memorandumu” yaşıl enerji sahəsində əməkdaşlığımızda ilk addımdır.

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
cənab İLHAM ƏLİYEVİN 9 avqust 2024-cü il tarixində
Astanada Mərkəzi Asiya və Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Başçılarının görüşündəki çıxışından**

MÜNDƏRİCAT

Qeyri-neft sektoru üzrə ixraca dair məlumat _____	səh. 3
Qeyri-neft sektoru üzrə əsas ixracatçı subyektlərin reytingi _____	səh. 14
Azərbaycan Respublikasının Kosmik Agentliyinə (Azərkosmos) aid xidmət ixracı haqqında məlumat _____	səh. 17
Qeyri-rezidentlər tərəfindən aparılan bank əməliyyatları haqqında məlumat _____	səh. 19
“Bir Pəncərə” İxrac Dəstək Mərkəzindən qeyri-neft ixracı haqqında məlumat _____	səh. 21

1

QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ İXRACA DAİR MƏLUMAT

2023-cü ilin yanvar-iyul ayları ərzində
20,8 milyard ABŞ dolları dəyərində mal
ixrac olunmuşdur

Cari ilin yanvar-iyul aylarında
qeyri-neft sektoru üzrə ixrac
1.9 milyard ABŞ dolları
təşkil etmişdir

İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin hazırladığı "İxrac icmalı"nın avqust sayına əsasən, 2024-cü ilin yanvar-iyul ərzində Azərbaycanın qeyri-neft sektoru üzrə ixrac isə **1,9 milyard** ABŞ dolları təşkil edib. 2024-cü ilin yanvar-iyul ayları ərzində yeyinti məhsulları üzrə ixrac **3,1%** artaraq **474,2 milyon** ABŞ dollarına bərabər olub.

2024-cü ilin yanvar-iyul ərzində pambıq ixracı **58,9%**, bitki və heyvan mənşəli piylər və yağların ixracı **58,1%**, şəkər məhsulları **29,4%**, kimya sənayesi məhsulları **13,4%** artıb.

2024-cü ilin yanvar-iyul ərzində aqrar və aqrar-sənaye məhsulları üzrə birgə ixracın statistik dəyəri **10,7%** artaraq **598 milyon** ABŞ dolları təşkil edib. Qeyd edilən dövr ərzində aqrar məhsullar üzrə **2,5%** artaraq **431,3 milyon** ABŞ dolları, aqrar-sənaye məhsulları üzrə isə **39,7%** artaraq **166,7 milyon** ABŞ dolları təşkil

etmişdir.

2024-cü ilin yanvar-iyul ərzində ixrac edilmiş qeyri-neft sektoruna aid malların siyahısında tomat (pomidor) (**139.5 milyon** ABŞ dolları) birinci olub. Bu siyahıda pambıq mahlıcı (**125,6 milyon** ABŞ dolları) ikinci, qızıl (**74.5 milyon** ABŞ dolları) isə üçüncü yerdə qərarlaşıb.

2024-cü ilin yanvar-iyul ərzində Rusiya Federasiyasına **641,1 milyon** ABŞ dolları, Türkiyəyə **353,6 milyon** ABŞ dolları, Gürcüstana **135,5 milyon** ABŞ dolları, ABŞ-a **103 milyon** ABŞ dolları, İsveçrəyə isə **78,3 milyon** ABŞ dolları dəyərində qeyri-neft sektoruna aid mal ixrac olunub.

Cari ilin iyul ayının qeyri-neft ixracı **19,5%** artaraq **278,6 milyon** ABŞ dolları olub. Yeyinti məhsulları üzrə ixrac **81,7 milyon** ABŞ dolları, qeyri-yeyinti məhsulları üzrə ixrac isə 196,9 milyon ABŞ dolları təşkil edib.

2024-cü ilin iyul ayında qeyri-neft sektoruna aid ən çox mal ixrac edilən ölkələrin siyahısında Rusiya Federasiyası (**99,4 milyon** ABŞ dolları) birinciliyə yüksəlib. Bu siyahıda Türkiyə (**46.7 milyon** ABŞ dolları) ikinci və Gürcüstan (**21.7 milyon** ABŞ dolları) üçüncü olub.

2024-cü ilin iyul ayında ixrac edilmiş qeyri-neft sektoruna aid malların siyahısında şaftalı (**29,8 milyon** ABŞ dolları) birinci, qızıl (**16,6 milyon** ABŞ dolları) ikinci və polimerləşmə nəticəsində əmələ gələn ilkin formalı digər maddələr (**15,2 milyon** ABŞ dolları) üçüncü olub.

2024-CÜ İLİN YANVAR-İYUL AYLARI ƏRZİNDƏ QEYRİ-NEFT İXRACI (2023-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, ABŞ dolları ilə)

■ 2023 ■ 2024

↘ -6,6%

2024-CÜ İLİN İYUL AYI ƏRZİNDƏ QEYRİ-NEFT İXRACI (2023-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, ABŞ dolları ilə)

■ 2023

■ 2024

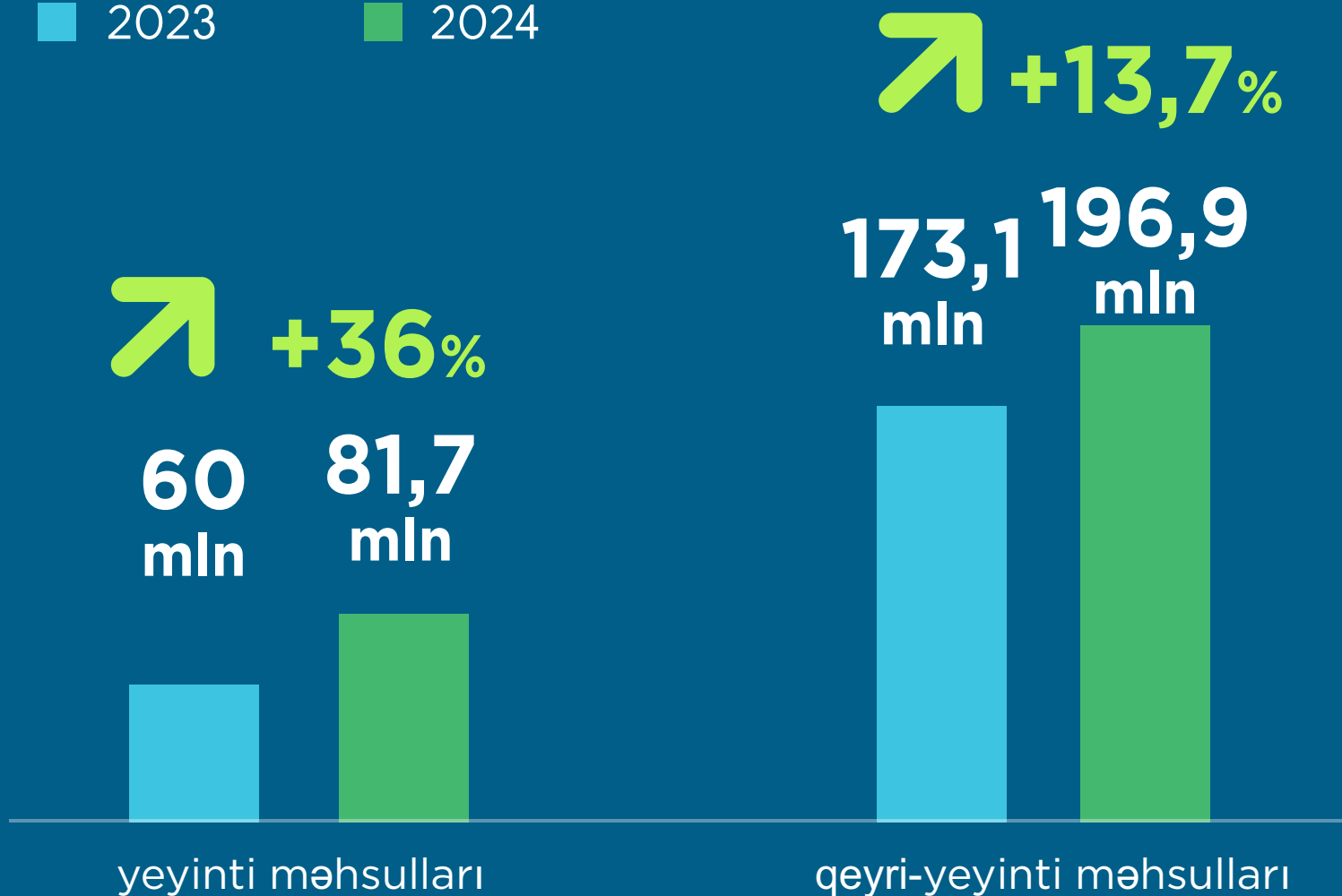
↗ +19,5%

2024-CÜ İLİN İYUL AYI ƏRZİNDƏ QEYRİ-NEFT İXRACI (2023-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, ABŞ dolları ilə)

■ 2023 ■ 2024

2024-CÜ İLİN YANVAR-İYUL AYLARI ƏRZİNDƏ AQRAR VƏ AQRAR-SƏNAYE MƏHSULLARININ İXRACI (2023-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə, faizlə)

- Aqrar məhsullar
- Aqrar-sənaye məhsulları

2022/2023

+10,7%

598 mln \$

2022/2023

+2,5%

**431,3
mln \$**

**166,7
mln \$**

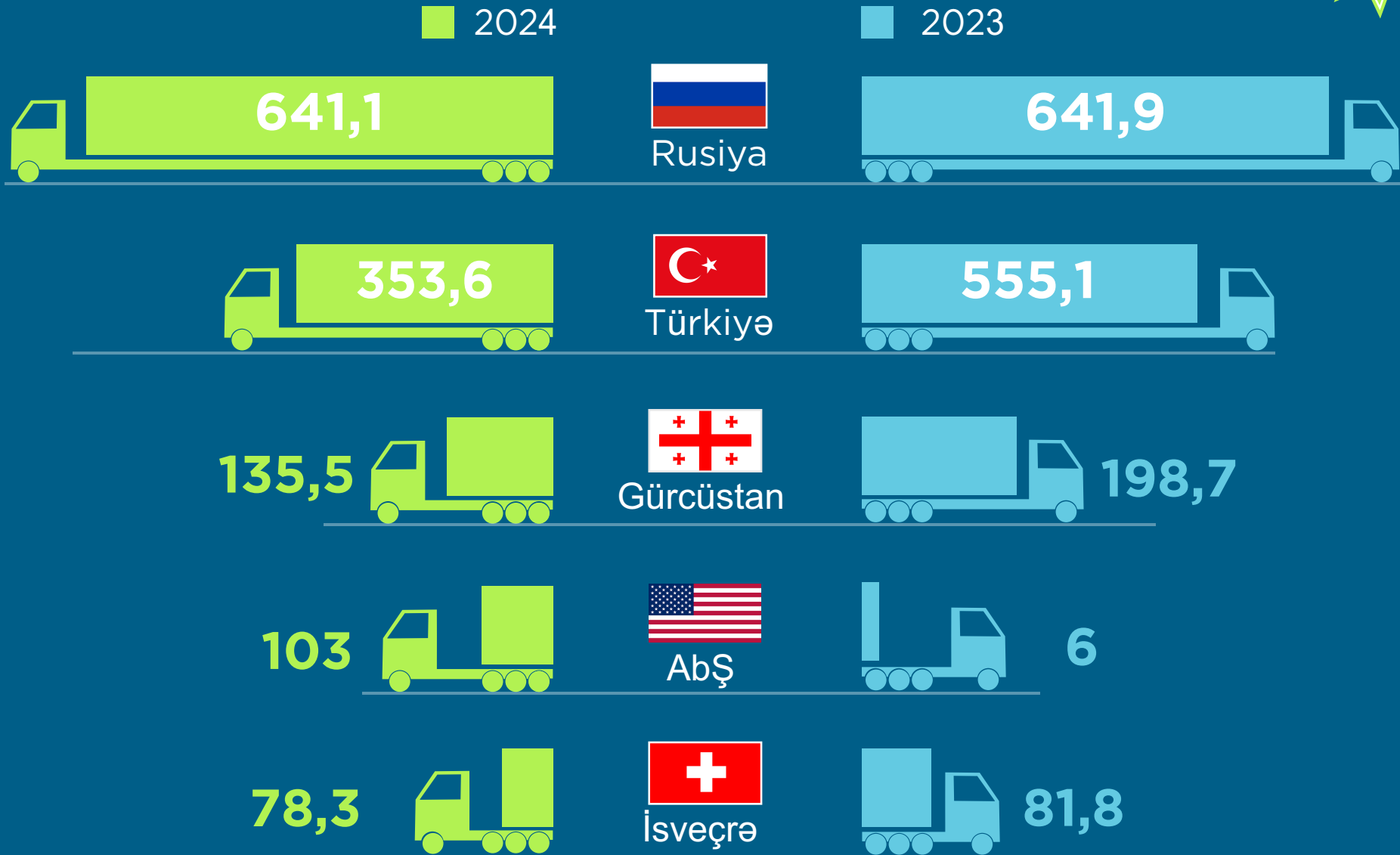
2022/2023

+39,7%

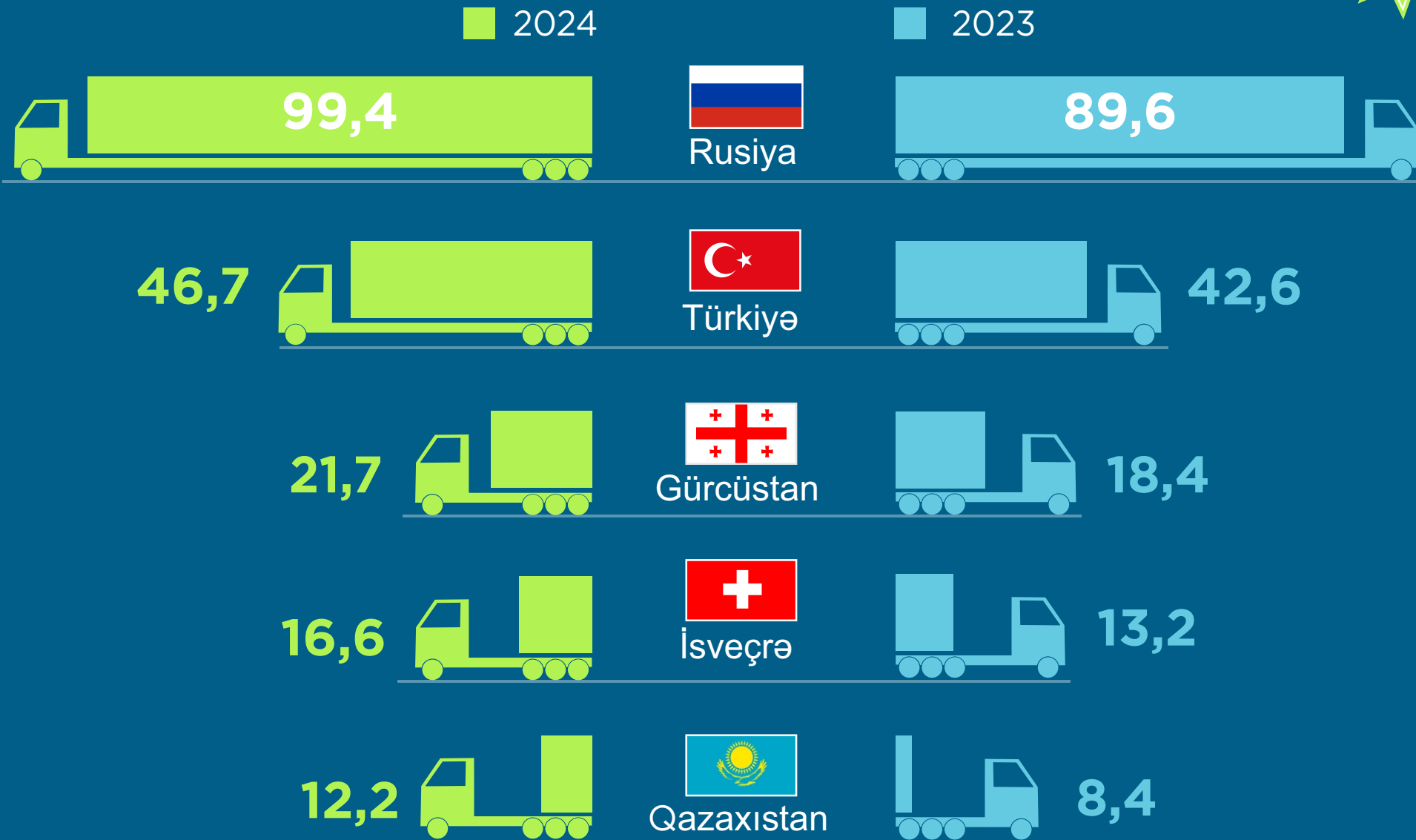

2024-CÜ İLİN YANVAR-İYUL AYLARINDA QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ 5 ƏSAS İXRAC ÖLKƏSİ

(2023-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

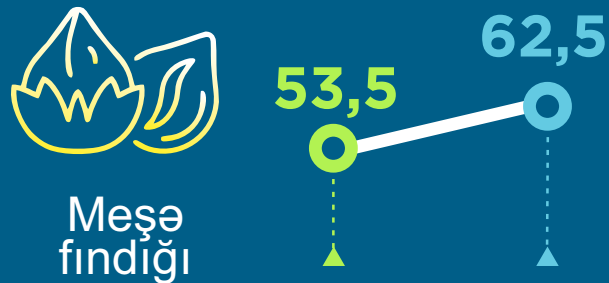
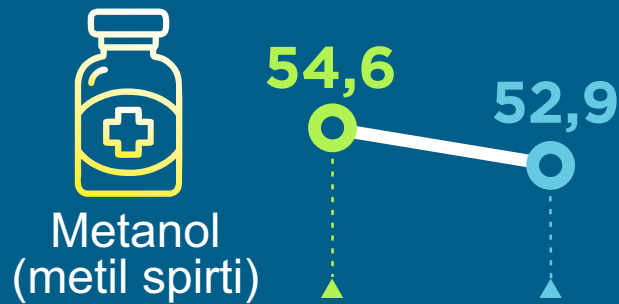
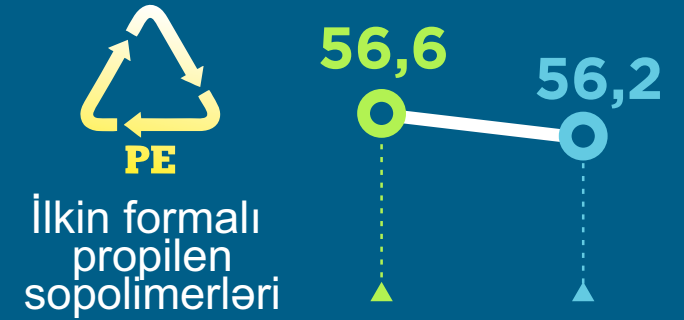
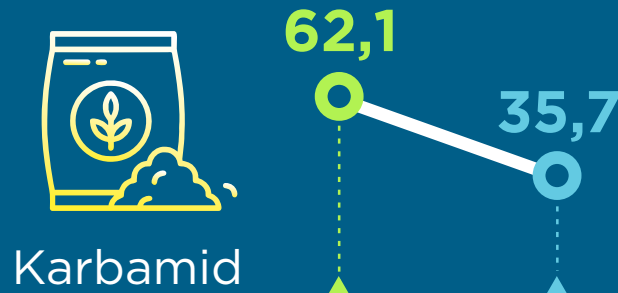
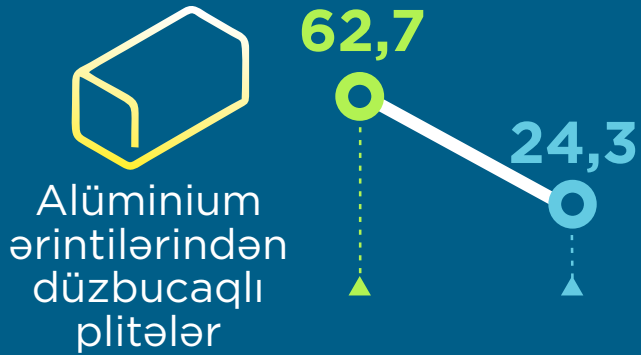
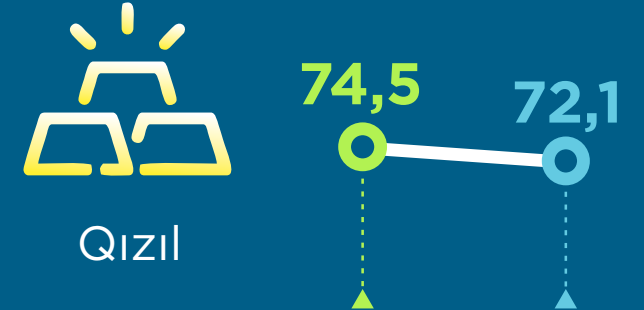
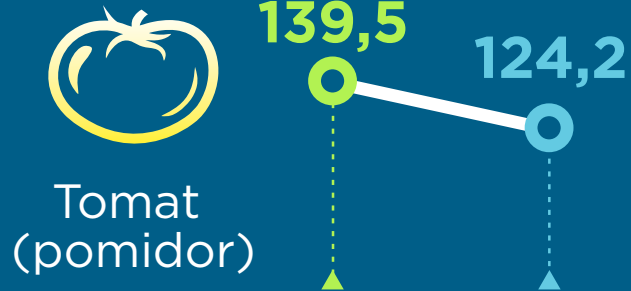
2024-CÜ İLİN İYUL AYINDA QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ 5 ƏSAS İXRAC ÖLKƏSİ (2023-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

2024-CÜ İLİN YANVAR-İYUL AYLARINDA İXRAC OLUNAN ƏSAS QEYRİ-NEFT MALLARININ SİYAHISI (2023-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

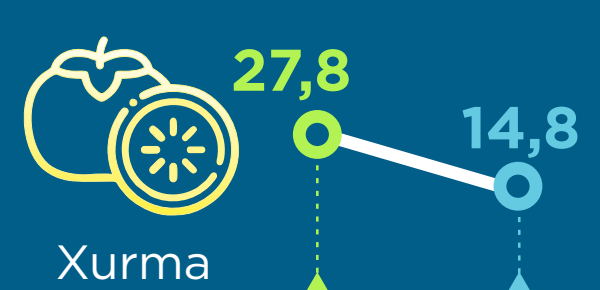
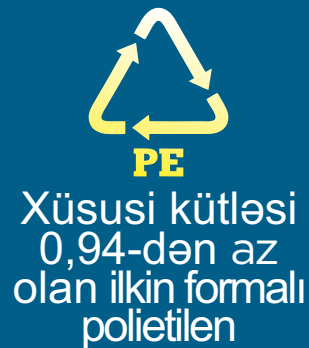
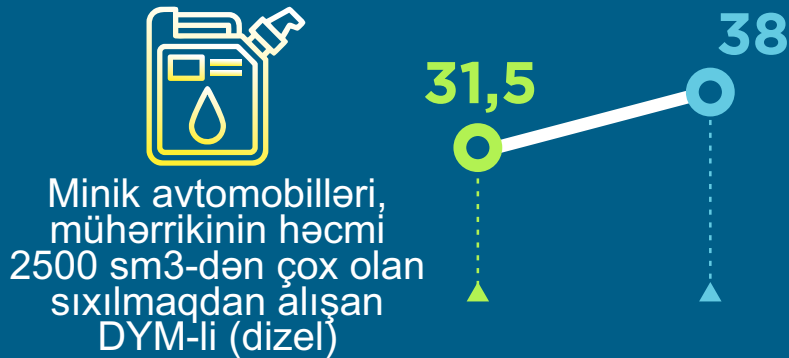
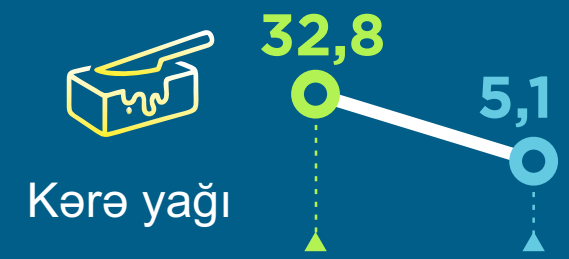
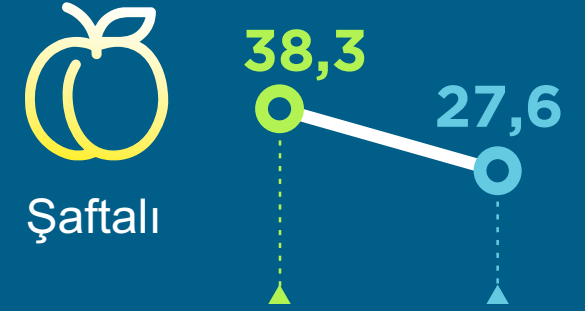
■ 2024 ■ 2023

2024-CÜ İLİN YANVAR-İYUL AYLARINDA İXRAC OLUNAN ƏSAS QEYRİ-NEFT MALLARININ SİYAHISI (2023-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

■ 2024 ■ 2023

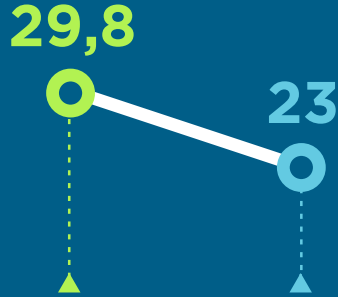
2024-CÜ İLİN İYUL AYINDA İXRAC OLUNAN ƏSAS QEYRİ-NEFT MALLARININ SİYAHISI (2023-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

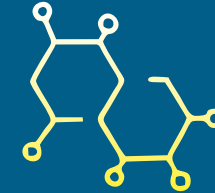
■ 2024 ■ 2023

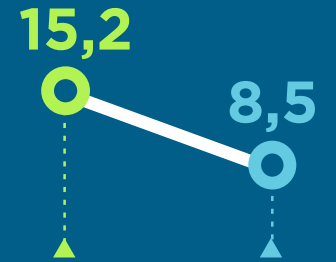
Şaftalı

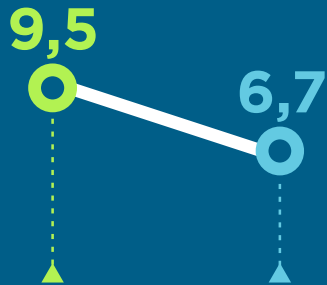
Qızıl

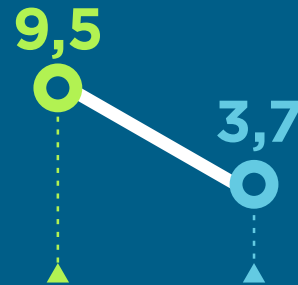
Polimerləşmədə
ilkin formalı
maddələr

İlkin formalı
polipropilen

Karbamid

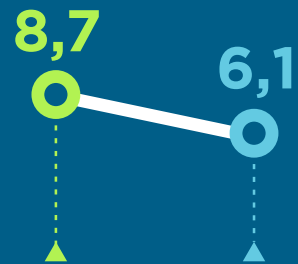
Alüminium
ərintilərindən
düzbucaqlı
plitələr

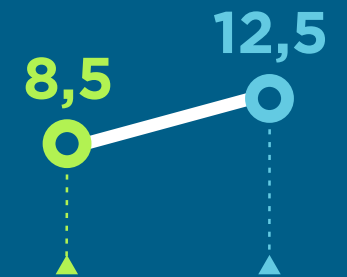
Pambıq
mahlıcı

Metanol
(metil spirti)

İlkin formalı
propilen
sopolimerləri

2

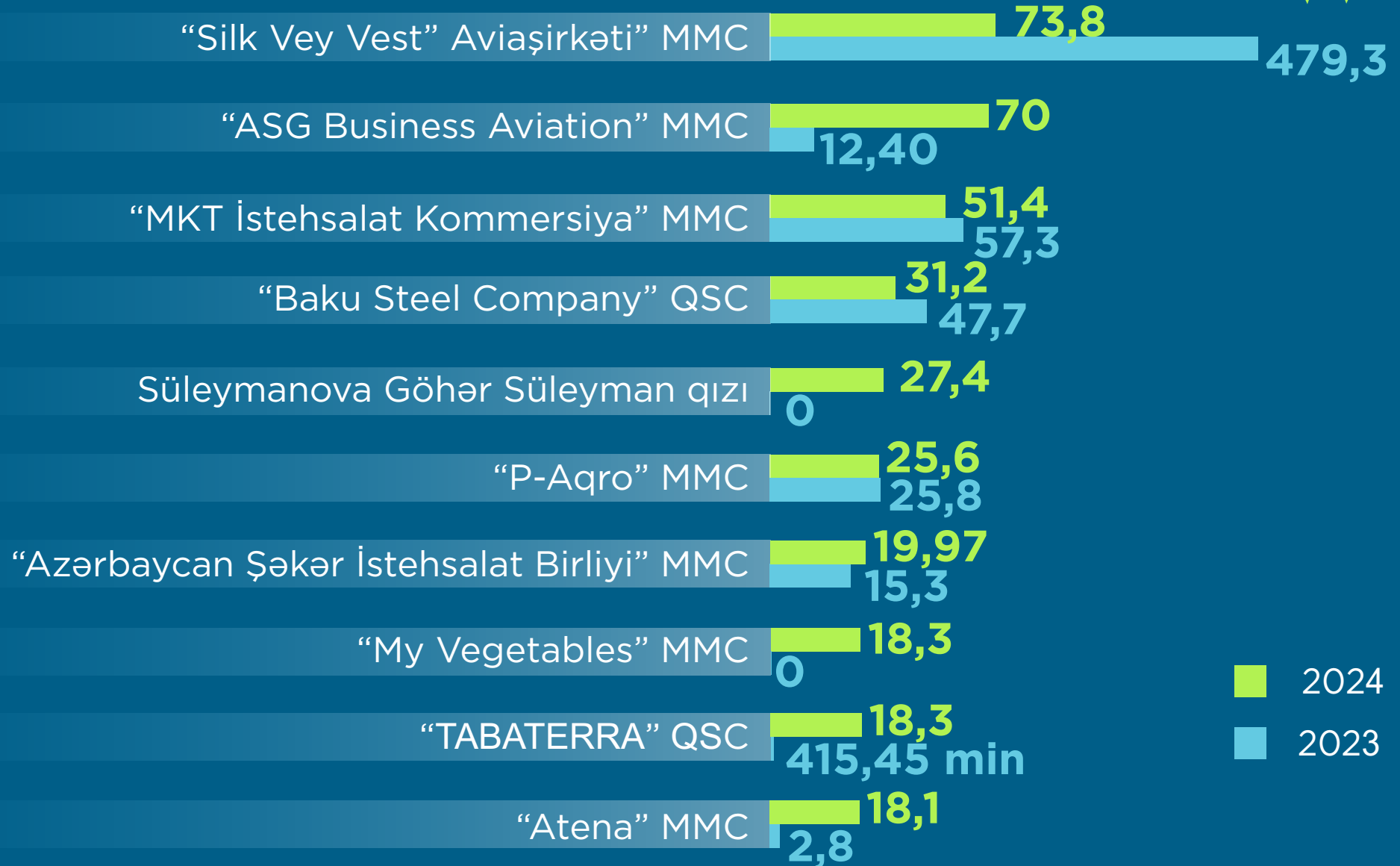
QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ ƏSAS İXRACATÇI SUBYEKTLƏRİN REYTINGİ

2024-cü ilin yanvar-iyul ayları üzrə hazırlanmış qeyri-dövlət ixracatçı subyektlərin reytingində ilk onluqda aşağıdakı şirkətlər təmsil olunublar: "Silk Vey Vest Aviaşirkəti" MMC, "Asg Business Aviation" MMC, "MKT İstehsalat Kommersiya" MMC, "Baku Steel Company" QSC, Süleymanova Göhər Süleyman qızı, "P-Aqro" MMC, "Azərbaycan Şəkər İstehsalat Birliyi" MMC, "My Vegetables" MMC, "TABATTERA" QSC, "Atena" MMC.

Qeyri-neft sektoru üzrə ixrac əməliyyatlarında iştirak edən dövlətə məxsus olan şirkətlərin siyahısına isə ARDNŞ-nin Marketing və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi başçılıq edir. Daha sonra bu siyahıda aşağıdakı şirkətlər təmsil olunublar: "Socar Polymer" MMC, "Azəralüminium" MMC, AzerGold", QSC "Azərenerji" ATSC, "Azərpambıq Aqrar Sənaye Kompleksi" MMC, "Azərbaycan Hava Yolları" QSC, Naxçıvan MR Dövlət Energetika Xidməti, "SURAXANI MAŞINQAYIRMA ZAVODU" ASC, "Azəripək" MMC".

Bu ixracatçıların reytingi ilə bağlı məlumatla təqdim olunan infoqrafikalardan tanış ola bilərsiniz.

2024-CÜ İLİN YANVAR-İYUL AYLARINDA QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ QEYRİ-DÖVLƏT İXRACATÇI SUBYEKTLƏRİN REYTİNQİ (ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

2024-CÜ İLİN YANVAR-İYUL AYLARINDA QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ DÖVLƏTƏ MƏXSUS ƏSAS İXRACATÇI SUBYEKTLƏRİN REYTINGİ (ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

3

“AZƏRKOSMOS”A AİD XİDMƏT İXRACI HAQQINDA MƏLUMAT

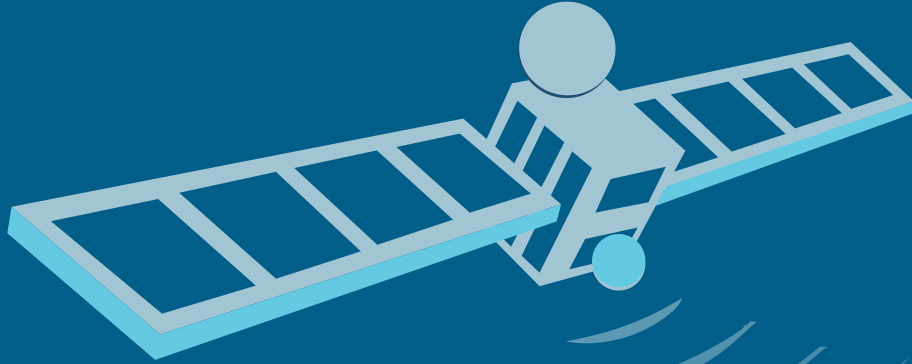
2024-cü ilin yanvar-avqust aylarında Azərbaycan Respublikasının Kosmik Agentliyi (“Azərkosmos”) 10,9 milyon ABŞ dolları dəyərində telekommunikasiya xidməti ixrac etmişdir

Yeni nəsil xidmət ixracı hesab edilən peyk telekommunikasiya xidmətləri xidmət ixracının şaxələnməsi istiqamətində mühüm rola malikdir.

2024-cü ilin yanvar-iyul aylarında Azərbaycan Respublikasının Kosmik Agentliyi (Azərkosmos) tərəfindən dünyanın 48 ölkəsinə **10,9 milyon ABŞ dolları** dəyərində peyk telekommunikasiya xidmətləri ixrac edilib. “Azərkosmos”un xidmət ixracından əldə etdiyi gəlir onun ümumi gəlirlərinin 78%-ni təşkil edib. 2024-cü ilin iyul ayında isə “Azərkosmos” dünyanın 42 ölkəsinə **1,5 milyon ABŞ dolları** dəyərində xidmət ixrac edib.

2024-cü ilin yanvar-iyul ayları ərzində peyk telekommunikasiya xidmətlərinin ixracının ilk beşliyində isə **3.5 milyon ABŞ dolları** ilə Birləşmiş Krallıq, **2,2 milyon ABŞ dolları** ilə Lüksemburq, **629.6 min ABŞ dolları** ilə BƏƏ, **395 min ABŞ dolları** ilə Almaniya və **384,6 min ABŞ dolları** ilə Türkiyə qərarlaşıb.

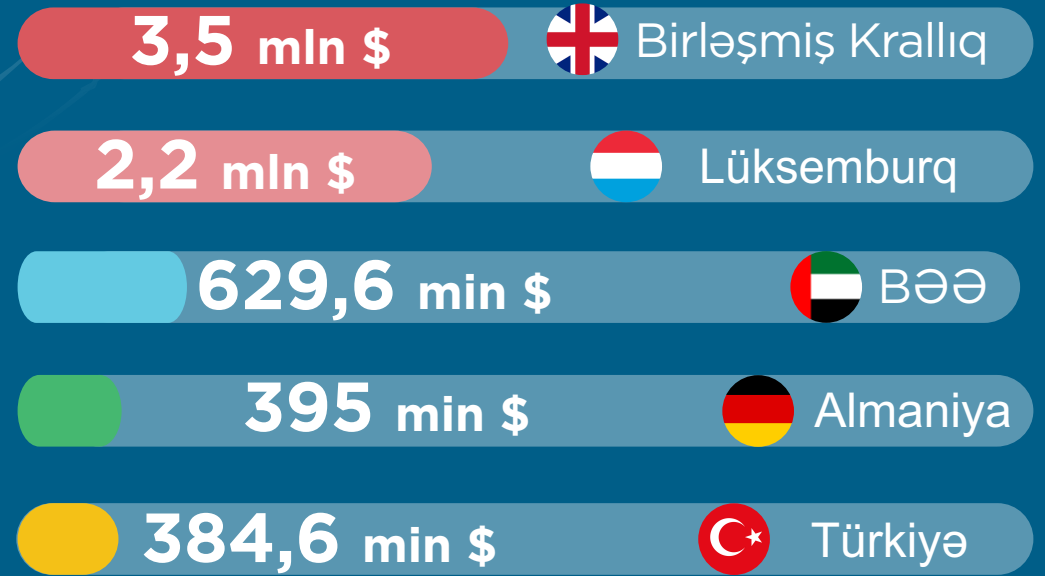
2023-CÜ İLİN YANVAR-İYUL AYLARINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ KOSMİK AGENTLİYİ (AZƏRKOSMOS) 10,9 MİLYON ABŞ DOLLARI DƏYƏRİNDƏ TELEKOMMUNİKASIYA XİDMƏTLƏRİ İXRAC ETMİŞDİR

AZERSKY

Yerin məsafədən müşahidə peyki missiyasını 1 il daha tez, yeni fəaliyyətinin 9-cu ilində başa çatdırdığından optik peyk xidmətləri üzrə məlumatlar cədvəldən çıxarılıb.

Xidmət ixrac etdiyi 5 əsas ölkə

4

QEYRİ-REZİDENTLƏR TƏRƏFİNDƏN APARILAN BANK ƏMƏLİYYATLARI HAQQINDA MƏLUMAT

**2024-cü ilin
yanvar-iyul ayları ərzində
banklara məxsus ödəniş xidməti
şəbəkəsində digər qeyri-rezident
maliyyə institutlarının emissiya
etdiyi ödəniş kartları ilə
1,5 milyard manatlıq
əməliyyat aparılıb.**

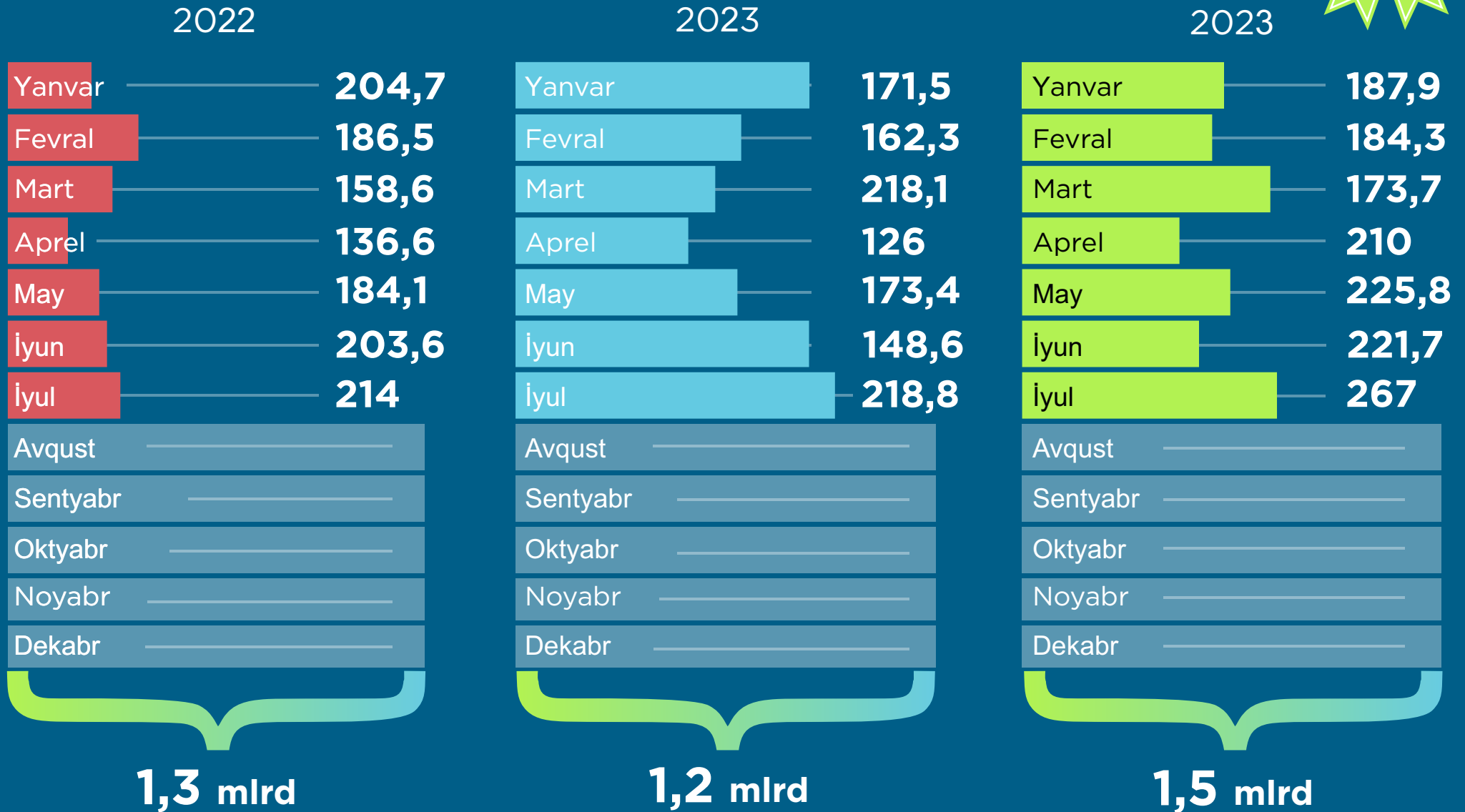
Koronavirus (COVID-19) pandemiyası ilə bağlı yaranmış vəziyyət digər ölkələrdə olduğu kimi, Azərbaycanın da turizm sektoruna təsirsiz ötüşməyib.

2024-cü ilin yanvar-iyul aylarında banklara məxsus ödəniş xidməti şəbəkəsində digər qeyri-rezident maliyyə institutlarının emissiya etdiyi ödəniş kartları ilə 1,5 milyard manat, yalnız iyul ayında isə 267 milyon manat dəyərində əməliyyat aparılıb.

Bu barədə daha ətraflı məlumat təqdim olunan infoqrafikada verilmişdir.

BANKLARA MƏXSUS ÖDƏNİŞ XİDMƏTİ ŞƏBƏKƏSİNDƏ DİGƏR QEYRİ-REZİDENT MALİYYƏ İNSTİTUTLARININ EMİSSİYA ETDİYİ ÖDƏNİŞ KARTLARI İLƏ APARILAN ƏMƏLİYYATLAR (milyon manatla)

* Mərkəzi Bankın təqdim etdiyi statistikasına əsasında

**2024-cü ilin avqust ayı ərzində
“Bir Pəncərə” İxracı Dəstək Mərkəzindən
35,2 milyon ABŞ dolları
dəyərində qeyri-neft ixracı
həyata keçirilmişdir**

“Bir Pəncərə” İxracı Dəstək Mərkəzinə 2024-cü ilin avqust ayı ərzində **180 müraciət** daxil olub. Müvafiq dövr ərzində **374 ədəd** sertifikat (144 ədəd mənşə, 217 ədəd fitosanitar, 13 ədəd CİTES) təqdim edilib.

2024-cü ilin iyun ayı ərzində “Bir Pəncərə” İxracı Dəstək Mərkəzi vasitəsilə **35,2 milyon** ABŞ dolları dəyərində qeyri-neft ixracı həyata keçirilmişdir. Qeyd edilən dövr ərzində fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən qiymətli metallar, pambıq mahlıcı, pambıq ulyuku, pambıq çiyidi cecəsi, kərə yağı, qənnadı məmulatları, narşərab, çaxır, nar, albalı, qarışıq şirələr, narşərab, limonad, dondurma, dondurma vaflisi, at, əridilmiş heyvan piyi, akvakultur üsulu ilə yetişdirilmiş nərəcinsli balıqların kürüsü, tibbi zəli, izolyasiya məhsulları, polad boru, polad armatur yaymasının ixracı həyata keçirilib.

Yuxarıda adı çəkilən məhsullar arasında qiymətli

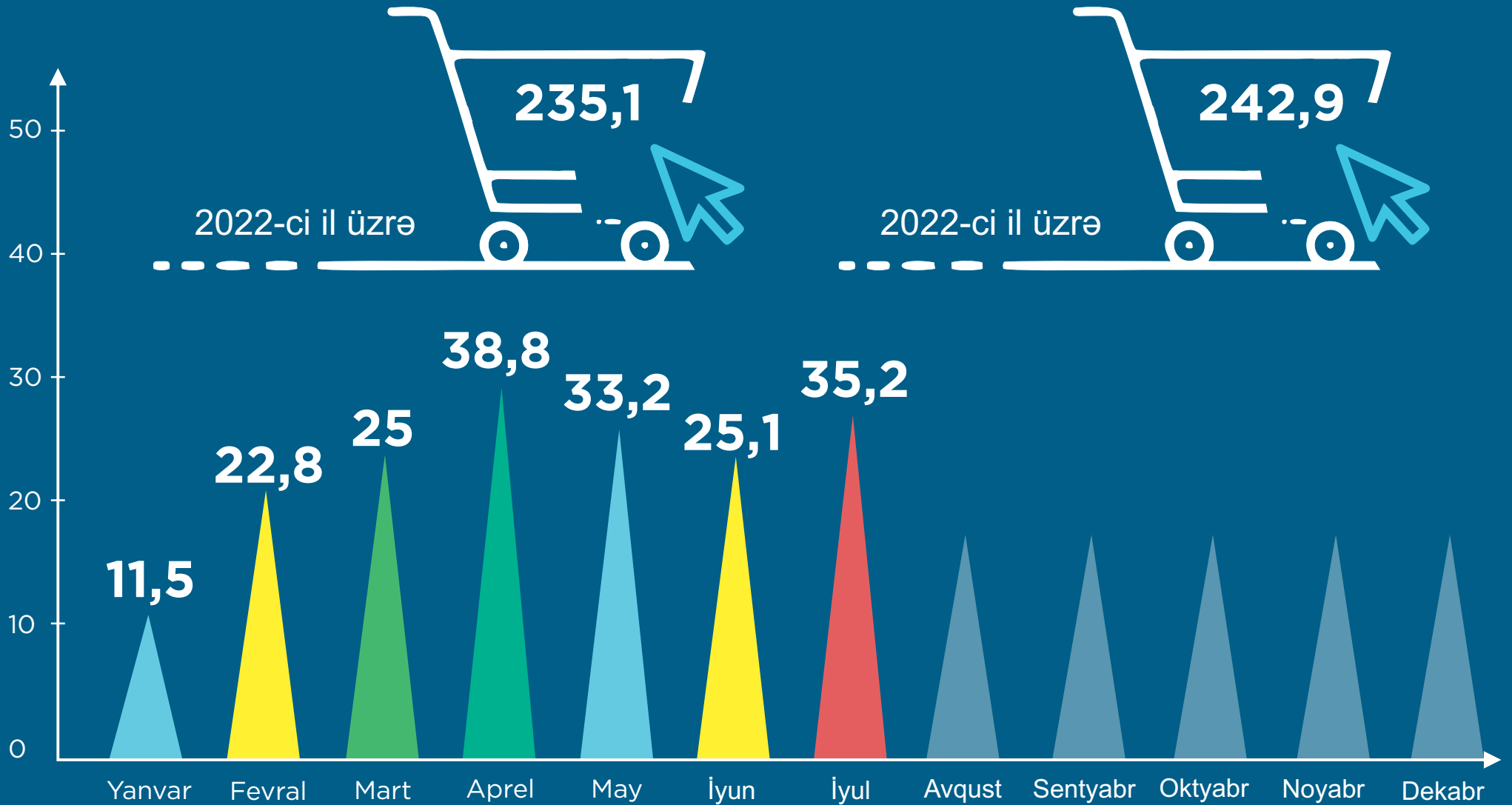

**“BİR PƏNCƏRƏ” İXRACA
DƏSTƏK MƏRKƏZİNDƏN
QEYRİ-NEFT İXRACI
HAQQINDA MƏLUMAT**

metallar, polad boru, pambıq mahlıcı, sd məhsulları, meyvə şirələrinin ixracı üstünlük təşkil etmişdir. İxrac edilən ölkələr arasında İsvçr, Seneqal, Gürcüstan, Türkiyə, Rusiya, ABŞ, Belarus, İsrail, Türkmenistan, İraq, Əfqanıstan, Livan, Qazaxıstan, Özbəkistan üstünlük təşkil etmişdir.

2024-CÜ İLİN AVQUST AYINDA “BİR PƏNCƏRƏ” İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİ VASİTƏSİLƏ HƏYATA KEÇİRİLƏN İXRACIN STATİSTİKASI (milyon ABŞ dolları ilə)

“BİR PƏNCƏRƏ” İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİ VASİTƏSİLƏ VERİLƏN SERTİFİKATLAR (faizlə)

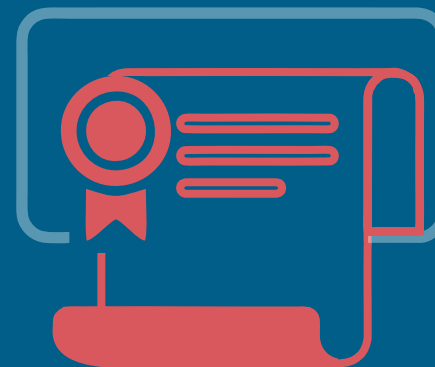
58%

Fitosanitar
sertifikatı

38,5%

Mənşə
sertifikatı

3,3%

CİTES
sertifikatı

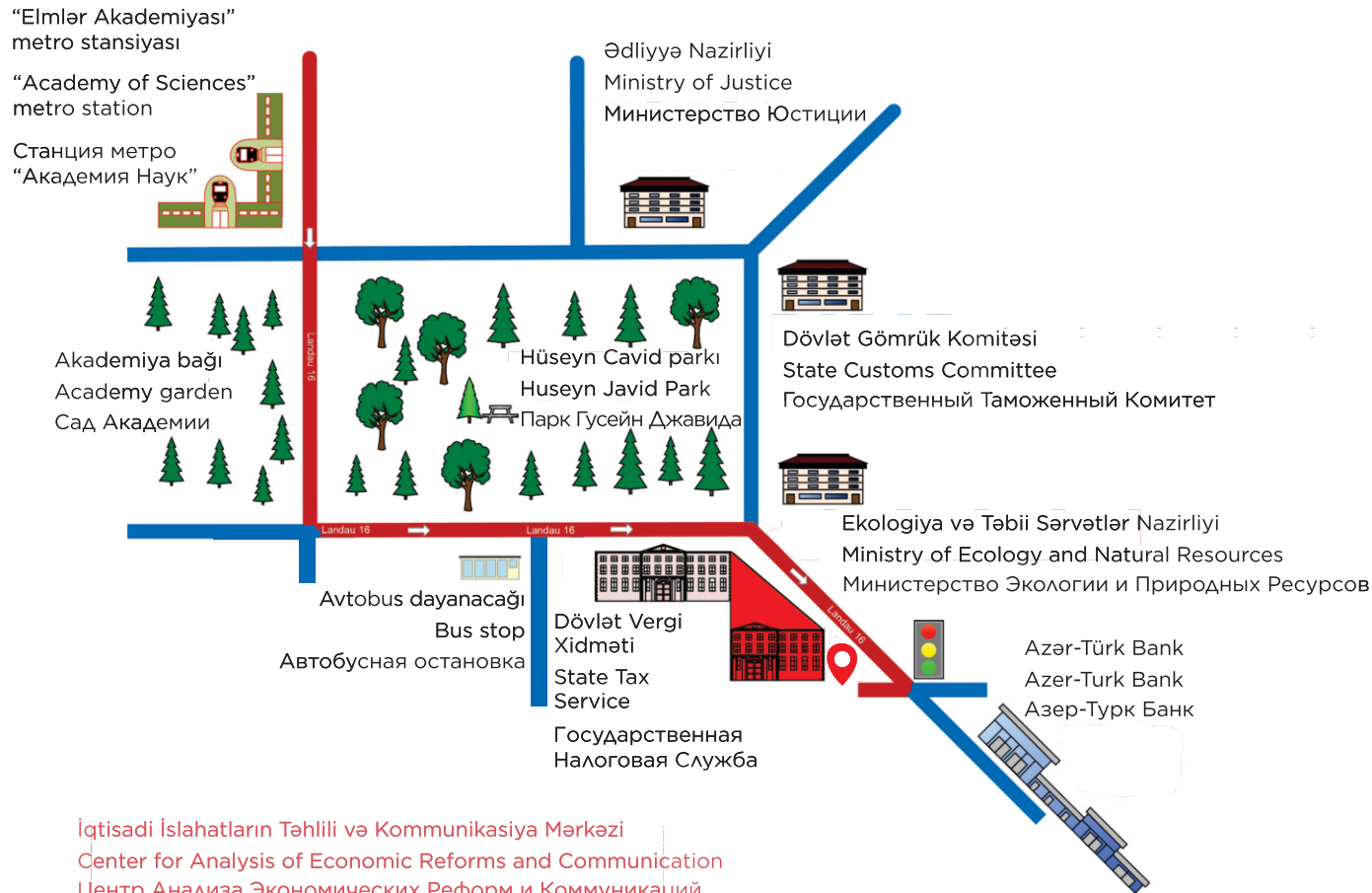
İQTİSADI İSLAHATLARIN TƏHLİLİ VƏ KOMMUNİKASIYA MƏRKƏZİNİN “BİR PƏNCƏRƏ” İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİ

AZ 1073, Bakı ş., Yasamal r., Q. Xəlilov küç., 47
47, Khalilov str., Yasamal district, Baku
Баку, Ясамальский район, ул. Г. Халилова, 47

 /BİR PƏNCƏRƏ İxrac Dəstək Mərkəzi

Azərbaycan Respublikasının
Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən
“İxrac İcmalı” jurnalı
11 yanvar 2018-ci il tarixində
№4160 nömrəsi ilə mətbu nəşrlərin
reyestrinə daxil edilmişdir.

Bakı, Yasamal rayonu,
Q. Xəlilov küçəsi 47, AZ 1073
Tel.: (+ 994) 12 521 25 35
info@ereforms.gov.az

İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi
Center for Analysis of Economic Reforms and Communication
Центр Анализа Экономических Реформ и Коммуникаций

www.ereforms.gov.az

   /iqtisadiislahat